higher education & training

Department:
Higher Education and Training
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

NASIENRIGLYN

NASIONALE SERTIFIKAAT

FINANSIËLE REKENINGKUNDE N6

27 NOVEMBER 2019

Hierdie nasienriglyn bestaan uit 7 bladsye.

Kopiereg voorbehou

VRAAG 1

1.1 A
1.2 D
1.3 B
1.4 D
1.5 A
1.6 A
1.7 C
1.8 D
1.9 B
1.10 B

(10 × 3) **[30]**

VRAAG 2

2.1
2.1.1 Waar
2.1.2 Onwaar
2.1.3 Waar
2.1.4 Waar
2.1.5 Waar
2.1.6 Waar
2.1.7 Waar
2.1.8 Waar
2.1.9 Waar
2.1.10 Onwaar

(10 × 2) (20)

2.2 Maatskappy met winsoogmerk
'n Maatskappy geïnkorporeer met die oog op finansiële wins vir sy aandeelhouers✓✓ of
'n Maatskappy wat se doel is om wins te maak

Maatskappy sonder winsoogmerk
'n Maatskappy geïnkorporeer vir openbare belang en sy inkomste en eiendom is nie uitkeerbaar aan die inkorporeerders, lede of direkteure nie ✓✓ of
'n Maatskappy wat se doel nie is om wins te maak nie, maar om die publiek se belange te dien (4)

2.3 Staat van finansiële posisie
- 'n Staat wat die finansiële posisie van die maatskappy aantoon soos dit aan die einde van die finansiële jaar is, met verwysing na sy
- bates, laste en ekwiteite.✓✓

Staat van omvattende inkomste
- 'n Staat wat die maatskappy se finansiële prestasie vir 'n bepaalde finansiële jaar aantoon, deur die berekening van
- 'n wins of verlies.✓✓ (4)

2.4
- Voorkeuraandele
  Aandele wat aan hul houers eerste voorkeur/aanspraak op die maatskappy se wins gee, en wat slegs in bepaalde gevalle stemregte by die AJV het, soos in die AVO bepaal word ✓✓
- Gewone aandele
  Gehou deur die maatskappy se eienaars, en hulle het stemregte in die AJV en kan die maatskappy se aktiwiteite bepaal. ✓✓
  Kan nie 'n dividend kry voordat die voorkeuraandeelhouers hulle s'n kry nie.
  Hulle deel in die oorblywende wins nadat 'n dividend verklaar is en aan die voorkeuraandeelhouers betaal is. (4)

2.5
- Uitkeerbare reserwes
  Reserwes wat as dividend aan aandeelhouers uitgekeer kan word✓✓
- Nie-uitkeerbare reserwes
  Reserwes wat nie as dividend aan aandeelhouers uitgekeer kan word nie✓✓ (4)

2.6
- Vergelykbaarheid✓ – finansiële staat moet met dié van vorige jare vergelyk kan word en ook van soortgelyke maatskappye ten einde tendense oor tyd te identifiseer.✓
- Verifieerbaarheid✓ – dit stel gebruikers in staat om te bevestig dat die inligting wat aangebied word of die transaksie wat dit voorgee om aan te bied, wel die gebeure akkuraat voorstel.✓
- Tydigheid✓ – finansiële inligting moet tydig/betyds gerapporteer word ten einde gebruikers se besluite te kan beïnvloed.✓
- Verstaanbaarheid✓ – finansiële state moet verstaanbaar wees vir die gemiddelde gebruiker wat 'n redelike kennis het ✓
- van besigheid en bereid is om die inligting met die nodige noulettendheid te bestudeer. (8)

2.7
- Inkomste
- Uitgawes (2)

2.8
- Bates
- Eienaarsekwiteit
- Laste (3)

2.9
2.9.1 R1 000✓✓✓
2.9.2 R140✓✓✓
2.9.3 R5 700✓✓✓
2.9.4 R5 000✓✓✓
2.9.5 R17 100✓✓✓
2.9.6 R2 100✓✓✓
2.9.7 R23 000✓✓✓
2.9.8 R3 220✓✓✓

(24)
[73]

VRAAG 3

3.1 STAAT VAN FINANSIËLE POSISIE VAN MABOTJA TRADING BK OP 31 DESEMBER 2017

BATES	**AANTEKENINGE**		
NIE-BEDRYFSBATES			
Eiendom, aanleg en toerusting		856 000	√
Ander finansiële bates		100 000	✓
Lening aan lede		30 000	✓
BEDRYFSBATES		**328 400**	
Voorraad		50 000	✓
Handels- en ander ontvangbare rekeninge (170 000✓ + 5 000)✓		175 000	
Kontant en kontantekwivalente (102 200✓ + 750 + 450)✓		103 400	
TOTALE BATES		**1 314 400**	✓
EKWITEIT EN LASTE			
Ledebydrae en reserwes (900 000✓ + 15 000✓ + 42 400✓ + 50 000✓ + 100 000)✓		1 107 400	
NIE-BEDRYFSLASTE		**90 000**	
Langtermynlenings		70 000	✓
Lenings van lede		20 000	✓
BEDRYFSLASTE		**117 000**	
Handels- en ander betaalbare rekeninge (34 000 + 3 000)		37 000	✓✓
Uitkering aan lede		80 000	✓
Totale ekwiteit en laste		**1 314 400**	✓

(20)

3.2 Eiendom, aanleg en voertuig

	Grond/gebou e	Voertuig	Meubels	TOTAAL
Saldo soos op 1 Januarie 2017	**600 000**	**88 000**	**62 500**	**750 500** √
Kosprys/waardasieprys	600 000 ✓	100 000 ✓	73 000	773 000
Opgelope waardevermindering	-	(12 000) ✓	(10 500) ✓	(22 500)
Aanbouing teen kosprys		20 000 ✓		20 000
Herwaardasiesurplus	100 000 ✓			100 000
Depresiasie vir die jaar	-	(12 000)	(2 500)	(14 500)
Saldo soos op 31 Desember 2017	**700 000**	**96 000**	**60 000**	**856 00** √
Kosprys/waardasieprys	700 000 ✓	120 000 ✓	73 000	893 000
Opgelope depresiasie	-	(24 000)	(13 000)	(37 000)

(10)
[30]

VRAAG 4

DIHANGWANE STORES BK

4.1 **STAAT VAN KONTANTVLOEI VIR DIE JAAR GEËINDIG 31 OKTOBER 2016**

	AANTE-KENING		
KONTANTVLOEI UIT BEDRYFSAKTIWITEITE			
Kontantontvangste van klante (686 000 + 20 000)		706 000 ✓	
Kontant betaal aan verskaffers en werknemers (-686 000 + 187 200 – 3 500 – 12 000 – 3 000 + 8000 + 2 500) / (706 000 – 199 200)		(506 800) ✓ ✓	
Kontant gegenereer uit bedrywighede		199 200 √	
Rente ontvang		3 000 ✓	
Rente betaal		(2 500) ✓	
Uitkering aan lede		(10 000) √	
Belasting betaal		(10 000) √	
Netto kontantvloeie uit bedryfsaktiwiteite			179 700 ✓
KONTANTVLOEI UIT BELEGGINGSAKTIWITEITE			
Uitbreiding van bates		(53 700) ✓	
Toevoegings tot bates		(22 300) ✓	
Vaste deposito onttrek		70 000 ✓	
Lening aan lid verleen/toegestaan		(54 000) ✓	
Netto kontantvloei uit beleggingsaktiwiteite			(60 000) ✓
KONTANTVLOEI UIT FINANSIERINGSAKTIWITEITE			
Styging in lening van lede		7 300 ✓	
Netto kontantvloeie uit finansieringsaktiwiteite			7 300
Netto toename in kontant			77 000 ✓
Kontant aan die begin van die tydperk			(77 000)
Kontant aan die einde van die tydperk			50 000

(17)

4.2 4.2.1

Rekonsiliasie van wins voor belasting met kontant gegenereer

Netto wins voor belasting		187 200 ✓
Aangepas vir:		
Depresiasie		8 000 ✓
Rente ontvang		(3 000) ✓
Rente betaal		2 500 ✓
Bedrysfwins voor veranderings in bedryfskapitaal		4 500 √
Toename in voorraad	(12 000) ✓	
Daling in handels- en ander betaalbare rekeninge	20 000 ✓	
Daling in handels- en ander betaalbare rekeninge	(3 500) ✓	
		199 200 ✓

(9)

4.2.2

Belasting en Verdeling

	Belasting	Uitkering aan lede
Bedrag betaalbaar aan die begin van die jaar	(60 000) ✓	(40 000) ✓
Bedrae volgens die staat van omvattende inkomste:		
Belasting	(25 200) ✓	
Uitkering aan lede		(30 000) ✓
Bedrag betaalbaar aan die einde van die jaar	75 200 ✓	60 000 ✓
	(10 000) ✓	(10 000) ✓

(8)

[34]

VRAAG 5

5.1

INTERNE OUDITERING	EKSTERNE OUDITERING
• Oudit word deur 'n werknemer van die onderneming gedoen.✓	• Oudit word deur 'n onafhanklike kontrakteur gedoen.✓
• Die primêre doel is om aan die bestuur se behoeftes te voldoen.✓	• Die primêre doel is om aan die aandeelhouers se behoeftes te voldoen.✓
• Die oorsig van die onderneming se aktiwiteite is deurlopend.✓	• Die ondersoek vind periodiek plaas, gewoonlik eenmaal per jaar.✓
• Die ouditeur is direk by opsporing en voorkoming van bedrog betrokke✓	• Die ouditeur is hoofsaaklik betrokke by opsporing en voorkoming van bedrog in finansiële state wat wesenlik is.✓
• Die prosedures is nie tot finansiële sake beperk nie.	• Prosedures is beperk tot finansiële sake.
• Die ouditeur moet aan sommige bestuursvlakke ondergeskik wees.	• Die ouditeur moet onafhanklik van die bestuur wees in optrede en houding.

(8)

Drie tipes eksterne ouditverslae

- Ongekwalifiseerde ouditverslag✓
  'n verslag uitgereik wanneer die finansiële state sonder enige wesenlike wanvoorstellings is✓✓
- Gekwalifiseerde ouditverslag ✓
  Verslag uitgereik wanneer die finansiële state nie volgens die ooreengekome standaarde opgestel is nie, bv GAAP, IFRS, ens., maar daar geen wanvoorstelling was nie.✓✓
- Vrywaring/weerhouding van mening ✓
  In die afwesigheid van genoeg bewyse om 'n mening te vorm, sal die ouditeur nie 'n verslag uitreik nie.✓✓ (9)

5.3 Doelwitte van interne oudit

- Evalueer interne stelsels en prosedures.
- Kontroleer dat interne beheerbeleid en prosedures ooreenstem.
- Maak seker dat bates veilig is.
- Maak seker dat rekeningkundige en ander ontwikkelde data betroubaar is.
- Beoordeel die gehalte van uitvoering van toegewysde pligte.
- Voer spesiale ondersoeke uit. (Enige 3 × 2) (8)

5.4

- Beplan die oudit.
- Ondersoek en evalueer die inligting wat ingewin is.
- Kommunikeer die resultate van die ouditbevindings in die ouditverslag.
- Volg die bevindings van die ouditverslag op. (4 × 2) (8)

[33]

TOTAAL: 200

Kopiereg voorbehou